

BREDASCHÉ

COURANT.

STAAT-, LETTERKUNDIG-
NIEUWS.

EN WETENSCHAPPELIJK

BLAD.

Zondag

24 Mei.

FRANKRIJK.

PARIS, den 20sten Mei.

De kamer der afgevaardigden beraadlaagt sedert twee dagen over het ontwerp voor het verlengen van het privilege der bank van Frankrijk tot het einde van het jaar 1867.

Nader men geloof zal het ontwerp tot reductie van de 5 pCt. renten, na thans door de kamer der afgevaardigden aangenomen te zijn, door de pairs verworpen worden. Bijna al de leden van de commissie van onderzoek dier kamer, hebben zich zelfs tegen het beginsel dier wet verklaard. Velen schrijven hieraan den hoogten koers van de 5 pCt. renten toe.

Het half officieel blad de *Moniteur Parisien* en de tegenwoordig ministeriele *Messenger* vermelden beiden, voorzeker ter logenstraffing van de geruchten wegens 's konings ongesteldheid, dat Z. M. zich gisteren van de Tuileries naar Neuilly begeven, en aldaar in het park gewandeld heeft. — De prins van Joinville ligt werkelijk aan de mazelen.

Men spreekt thans weder ernstig van de aanstaande benoeming des maarschalks *Claudel*, tot gouverneur-generaal der Afrikasche bezittingen. Eergisteren heeft de maarschalk een lang onderhoud met den minister *Thiers* gehad.

De commissie van onderzoek voor de overbrenging van het lijk van *Napoleon* heeft, met acht stemmen tegen één, besloten, de kerk der Invaliden tot begraafplaats voor hetzelfde aan te wijzen. Men teekent thans een verzoekschrift, om het lijk van *Havre* te land naar de hoofdstad over te brengen, ten einde van stad tot stad door commissien vergezeld te worden. Thans wordt verzekerd, dat het freget, waarop het lijk zal worden overgebracht, den naam van *P. Aigle Napoleon* zal bekomen.

Men verzekert, dat het bewind zich wil omtrekken om, indien er, bij het vervoeren en ter aarde bestellen van dit lijk, in Frankrijk en in Parijs, geen ernstige onlusten plaats hebben, een wet voor te dragen, waarbij de verbanning van de nabestaanden der voormaligen beheerschers wordt ingetrokken. Zulks verdient echter bevestiging.

De *Constitutionnel* weersprekt de verontrustende geruchten, die sedert de jongste twee dagen wegens de expeditie van het leger in Afrika in omloop zijn. Het gouvernement had volstrekt geen nadere despatches ontvangen, en waarschijnlijk zouden er nog eenige dagen verlopen, alvorens men nieuwe berichten ontving, daar de maarschalk zich thans in het gebirge van den Atlas bevond en mogelijk eerst zelf het verslag van zijn verhoort te Algiers zou overbrengen. — De laatste bijzondere tijdingen zijn van den 10den uit Algiers; toen bevond zich de hertog van *Orléans* met zijn afdeling in de nabijheid van het bevrijde *Cherchek*, en de maarschalk *Valée* tusschen *Bidah* en *Miliana*.

Van regeringswege is de volgende telegraphische despatch uit Bayonne van eergisteren, bekend gemaakt:

De troepen der koningin, onder bevel van den generaal *O'Donnell*, hebben den 11. Cantavieja zonder slag of stoot bezet, daar de insurgenten die stad verlaten hebben, na dezelve in brand te hebben gestoken.

Volgens de bijzondere tijdingen van de Spaansche grenzen zou men weldra ook het bericht van de bemagtiging van *Morella* te verwachten hebben, met welks bezit men rekenen kan dat ook de opstand in *Arragon* en *Valencia* zal bedwongen zijn. — Terwijl dus de zaken der constitutionelen in deze provincien vooruitgaan, betreurt men het dat de gematigde partij in de hoofdstad, in het ministerie zoowel als in de cortes, meer en meer in krachten schijnt te verzwakken, terwijl de partij der *exaltados* daarentegen dagelijks sterker wordt.

Over *Marseille* heeft men hier tijdingen uit Konstantinopel tot den 27sten en uit *Alexandrie* tot den 26sten II. De staatsandige toestand blijft steeds in dezelfde gesteldheid. De divan te Konstantinopel houdt zich steeds ijverig bezig met de uitvoering van den Hottischarif van *Gulgané* betrekkelijk de hervorming van het rijk. In het financiële hadden overal groote veranderingen plaats. De nieuwe stelsel geregelde belasting zou aanzienlijke sommen opgebracht hebben. De Sultan zou een jaarlijksch inkomen van ongetrent 18 miljoen fr. zijn toegekend. — Volgens den *Sud* van *Marseille* was de Turksche gezant te *London*, *Nuri-effendi*, terugontboden.

Ter beaaze van heden (20 Mei) waren genoteerd: 5 pCt. 115,65; 3 pCt. 83,05; Nap. r. 105,15; Spanje 99%.

Van den 21sten. — Van regeringswege is het volgend telegraphisch bericht bekend gemaakt, gisteren uit *Toulon* naar herwaarts overgemaakt:

De maarschalk *Valée* aan den minister van oorlog, Tenia de *Mouza* den 19den mei.

De bergengte van *Mouza* is gisteren door het leger met een schitterend gevecht tegen de troepen van *Abd-el-kader*, bemagtigd geworden. — Het leger maakt den weg haakbaar, die hetzelfde naar *Medeah* moet leiden. — Ons verlies is niet aanmerkelijk. — De prinsen zijn welvarend.

Bij dit bericht worden de volgende bijzonderheden gevoegd: Den 12den mei heeft het leger de voormelde engte, die *Abd-el-kader* naar europesche wijs had doen versterken, en welke door 6000 man infanterie, waaronder 2500 man geregelde troepen, hardnekkig verdedigd werd, overmeesterd. Al de redoubten en versterkingen zijn met onstannigheid, stormenderhand veroverd geworden. In dit hardnekkig en bloedig gevecht is het leger van *Abd-el-kader* geheel uiteen geslagen. Den 14den bevond het fransche leger zich nog in *Tenia*.

De voormelde bergengte ligt op vijf uren afveerens van *Mouza*, en op slechts vier uren van *Medeah*. Zij heeft een hoogte van 500 toises, en maakt eenen steilen doorgang van 3 à 400 passen lengte uit. Aan gene zijde van de engte daakt de weg met minder steile hellingen naar *Medeah* af, is daar ook breeder, zoo dat de Franschen nu het voordeel van het terrein voor zich hebben. Men mag dus eerstdaags verwachten dat de maarschalk voor of in *Medeah* gekomen is.

Reeds driemaal zijn de Franschen de meer vermelde engte doorgetrokken. De eerstemaal onder den maarschalk *Claudel* in 1834, toen hij *Medeah* ging bezetten; toenmaals kostte de verovering een verlies van 200 man; de tweedemaal trok de generaal *Boyer* dezelve door, om versterking en inlichting aan het garnizoen van *Medeah* te brengen, en de derde maal de generaal *Bugeaud*, om ten gevolge van het aangenomen meer bepaald stelsel van bezetting, het garnizoen van *Medeah* te versterken.

Ter beaaze van heden (20 Mei) genoteerd: 5 pCt. 115,75; 3 pCt. 83,15; Nap. r. 105,15; Spanje 99%; Rom. L. 103%.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 20sten Mei.

Uit *Warschau* meldt men, dat de keizer van *Rusland* eldaar geacht werd en er een tiental dagen zou vertoeren.

Volgens te *St. Petersburg* publiek gemaakte staten, bedraagt het aantal belijders des Israëlitische Godsdienst, in zeventien westelijke en zuidelijke gouvernemen ten van het Russische rijk, 1,054,349, van beiderlei kuffe. In *Polen* staat hunne verhouding tot de overige inwoners ongeveer als 1 tot 9, en in *Warschau* berekent men bijna een vierde der inwoners de genoemde Godsdienst belijdt. Ondanks alle pogingen der regering, heeft zich een groot aantal Israëlitische bevolking op den landbouw toegekeerd. In de overige gouvernemen ten, *Siberie* uitgezonderd, vindt men geene Israëlit.

Z. M. de Keizer van Oostenrijk heeft den 13den van heden schen rijksdag in persoon gesloten en is dienzelven den 14den van heden naar *Weenen* teruggekeerd.

— De brieven uit Napels zijn niet zoo gunstig als de laatstmedegedeelde. De Napelsche regering heeft zich namelijk genoodzaakt gezien, om ernstige vertoogen te doen, betrekkelijk de handelwijze der Engelsen, die steeds weigert zich te laten bewegen, om de te Malta in beslag genommene schepen te ontslaan, niettegenstaande plegtig toegezegd is, dat na de opening der onderhandelingen, alle vijandelijkheden zouden ophouden. Op eene nota deswege aan den Franschen gezant, had deze dadelijk een courier naar Parijs afgezonden.

— De *Augsburgsche Zeitung* deelt berigten uit Gallacz mede van 't begin van Mei, zeer ongunstige tijdingen houdende uit de russische havens van de Zwarte zee. De geheele cirkassische kust scheen in de magt der inboorlingen gevallen te zijn, alsmede het fort Nicolaas, met eenen grooten voorraad krijgs- en mondbehoefden. Aangemoedigd door de voordeelen der cirkassische stammen, hadden ook de bewoners der gebergten van Lesghistan zich met hen vereenigd, waardoor de magt der cirkassiers tot meer dan 20,000 man gestegen was, terwijl reeds Anapa bedreigd werd. De Cirkassiers werden door een bekend dapper opperhoofd *Hamil*, geheeten aangevoerd, onder wiens bevel een aantal poolische officieren aan den strijd deel nam, en waarvan de voornaamste hem tot raadslieden dienden.

Vreemd stak daartegen af eene zekere werkeloosheid die bij de Russische generaals in de noordelijke havens der Zwarte zee ontwaard werd. Er waren wel maatregelen genomen om 10,000 man troepen naar meest bedreigde punten der cirkassische kust over te zenden, doch de schepen met de troepen aan boord lagen nog altijd in de bedoelde havens, zoo men zeide omdat de troepen niet sterk genoeg waren, en er voor het oogenblik geen andere beschikbaar waren, daar er volgens de laatste instructien uit Petersburg eene krijgsmagt van 50,000 man aan de Pruth moest bijeengebracht worden, en zoo wel Odessa als Sebastopol eene genoegzame bezetting moesten behouden.

— In Servie heeft zich weder een tegenstand tegen de bestaande orde van zaken geopenbaard. Men is onder anderen verbitterd over de aanstelling van een regeringsraad die den jongen vorst *Michael* is toegevoegd.

— Volgens brieven uit Smyrna, van den 1sten dezer, was aldaar bij een gedeelte der turksche bevolking het plan ontdekt, om de christen-inwoners, op het paaschfeest der Grieken, gewapenderhand aan te vallen, de stad in brand te steken en de huizen uit te plunderen.

ENGLAND.

LONDEN, den 20sten Mei.

Het lagerhuis heeft in zijne twee jongste zittingen beraadslaagd over een voorstel van lord *Stanley* strekkende om de registers van de Iersche kiescollegien op eenen beteren voet in te rigten, en daardoor aan vele misbruiken een einde te maken. *O'Connell*, die de voorgestelde wet zoo verderfelijk voor Ierland acht, dat hij daarmede tot zijn bekend voorstel van afscheiding aanleiding heeft genomen, heeft met zijne vrienden al het mogelijke gedaan om de zaak voor onbesprekbaar tijde te verschuiven, doch de meerderheid heeft beslist dat de beraadslagingen niet gedajourneerd zouden worden. De minister van binnenlandsche zaken *Russell* heeft zich bij de debatten sterk tegen het plan verklaard, welks aanneming hij een teruggang op den weg der staatkundige hervormingen noemde, en beloofde dat de sollicitator-generaal van Ierland een ander ontwerp van wet op de kiezerlijsten zou in brengen. Gisteren was het nog niet geene stemming gekomen; vele gelooften aan de aanneming van het voorstel, hetwelk eene nederlaag voor het ministerie zou zijn.

Het hoogerhuis heeft de behandeling op de Iersche corporatien tot den 2den Junij aanstaande uitgesteld.

Lord *Palmerston* heeft den 19den in het lagerhuis verklaard, dat er ter zake van de vervolging der joden te Damascus, aan de Britsche consuls aldaar en in Syrie opzettelijke voorschriften waren gezonden, alsmede, dat, volgens de laatste berigten, de Britsche consul te Buenos-Ayres ijverig onderhandelde, om eene schikking tusschen dat land en Frankrijk tot stand te brengen. De Fransche zee-magt in de Plata-rivier was, volgens hem, laatstelijk tot ernstige vijandelijkheden overgegaan.

— Uit Lissabon heeft men berigt dat het portugeesch ministerie besloten heeft den marquis *Saldanha* als buitengewoon gezant naar Londen te zenden om zich met de engelsche regering wegens hare eischen op Portugal te verstaan, die ongeveer 400,000 p. st. beloopten.

— Ter beurze van gisteren waren genoteerd: 3 pCt. gec. 92½; 2½ pCt. 54½; 1½ pCt. 101½; Spanje 29; Portugal 24¼.

BRUSSEL.

BRUSSEL, den 22sten Mei.

Men ziet thans dagelijks de bevaling der koningin te gemoet.

— De afdeelingen van de kamer der vertegenwoordigers hebben eergisteren het ontwerp betrekkelijk de nieuwe leening van negentig miljoenen fr. onderzocht. Dit ontwerp schijnt weinig tegenstand te hebben gevonden en de aanmerkingen meest over de bijzondere bepalingen te hebben geloopt.

In afwachting van de aanneming dezer wet heeft de minister van

financien, inmiddels een crediet van vijf miljoen fr. aangevraagd tot voortzetting van den arbeid aan den spoorweg.

— De volgens het besluit van de kamer ingestelde commissie voor de belangen van den handel heeft zich thans geconstitueerd, en de heeren *Desmaizieres* en de *Foere*, tot president en vice-president verkozen.

— De baron *van Zuylen van Nyevelt*, minister van Staat van Z. M. den Koning der Nederlanden, vroeger hoogstdezelv's vertegenwoordiger bij de Londensche conferentie, bevindt zich sedert eergisteren alhier, en is bij den Nederlandachen minister afgestapt.

Ook bevindt zich tegenwoordig alhier de baron *de Meer*, broeder van den senator *de Meer van Moersel*, voormalig onderkoning van Katalonie, die zich sedert eenigen tijd tot herstel zijner gezondheid in het zuiden van Frankrijk ophield, en thans hervwaarts gekomen is.

— De baron *Van der Smissen*, die door de bekende stemming der kamer van vertegenwoordigers zijn graad als generaal verloren heeft, heeft zich 11. maandag van eenen deurwaarder vergezeld, bij den auditeur militair van het hooggeregtshof aangemeld om zich gevangen te stellen, ten einde zich van de vroeger tegen hem uitgesproken veroordeeling te doen zuiveren. De auditeur militair heeft geweigerd aan het verlangen des generaals te voldoen, waarop deze door zijnen deurwaarder hiervan proces-verbaal heeft laten opmaken.

De advokaat *Spinael* heeft thans ook eene memorie ten behoeve van den gezegden generaal opgemaakt. Daarin wordt beweerd, en tamelijk goed bewezen, dat de zamenzwering van *Van der Smissen*, alleen heeft plaats gehad op aanzetting van Engeland, ten einde het congres zou bewogen worden Prins *Leopold* tot koning van België uit te roepen.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 23sten Mei.

Naar men verneemt is thans, ter voldoening aan het bijkans algemeene verlangen der Tweede Kamer der Staten-Generaal, art. 4 van het zesde ontwerp, strekkende tot herziening der Grondwet, door de regering aldus veranderd:

» Art. 4. » De staatsinkomsten worden tevens voor gelijken tijd » van twee jaren bij de wet geregeld, en blijven, eenmaal vast- » gesteld zijnde, gedurende dien tijd voortduren, ten ware inmid- » dels in dezelve door eene nieuwe wet veranderingen gemaakt » mogten worden. »

Dingsdag en Woensdag hebben de afdeelingen van de Tweede Kamer zich bezig gehouden met het onderzoek van het laatstelijk aan haar aangeboden ontwerp van wet, betrekkelijk de ministeriele verantwoordelijkheid. Naar men verneemt, zijn de gevoelens der leden over dat ontwerp zeer uiteenlopende. Aan de eene zijde ondervindt het opnemen van dien grondwettigen waarborg in ons staatsverdrag nog bij sommigen grooten tegenstand. Anderen daarentegen beschouwen zoodanige verantwoordelijkheid, als voorgedragen is, onbeduidend en onbeteekenend, en verlangen ook hier te lande ingevoerd te zien een verantwoordelijk ministerie, met het daaraan verbonden regt des konings om de Tweede Kamer te kunnen ontlasten, en vooral ook met bijvoeging der regtstreeksche verkiezingen. Weder anderen beschouwen de redactie van de voordragt onaanneemlijk. Slechts enkelen hebben zich met het ontwerp, zoo als het was liggende, kunnen vereenigen.

De afdeelingen hebben zich Woensdag nog bezig gehouden met het onderzoek van de nieuwe ontwerpen van wet, houdende het eerste boek van het wetboek van strafregt.

De processen-verbaal der afdeelingen van de Tweede Kamer op de antwoorden der regering, betrekkelijk de zeven aangeboden voordragten tot wijzigingen in de grondwet, zijn thans gedrukt.

De redactie van die antwoorden heeft vele aanmerkingen uitgelokt. In die antwoorden wordt gezegd, dat de verlangens der afdeelingen tot eene geheele verandering van het Nederlandsch Staatsgebouw en van de fundamentele beginselen, of tot inkrimping en beperking der regten aan de koninklijke waardigheid verzekerd, zou leiden. In eene der afdeelingen ziet men echter niet in, dat er inkrimping der koninklijke regten plaats heeft, wanneer achter de zinsnede van art. 6 der grondwet: *De Koning heeft het regt van gratis*, de bijvoeging volgt: » van de door den regter opgelegde straffen. » Even zoo is het gelegen met de dispensatien enz.

Het aankonden der afdeelingen op de regeling der conflicten merkte de genoemde afdeeling op, was juist omdat het ontbreken van die regeling eene leente in de grondwet open laat, en wat betreft de regtmagt der hoogen raadschapen, daaromtrent acht de afdeeling het van belang, dat eene tegenstrijdigheid opgeheven worde, in de grondwet zalve hare aanleidende oorzaak vindt.

Wat betreft het batig saldo der Oostindische Bezittingen, daaromtrent vereenigen zich meest alle afdeelingen daarin, dat zij hulde doen aan de uitvoerigheid en bondigheid der redenen, deswege aangevoerd.

Eenige leden blijven er nog bij, dat men als grondslag tot het berekenen van het voordeelig overschot moet nemen de uitkomst

der effectieve begroting. Het is waar, er zouden eenige jaren benodigd zijn, eer de zaken eenen geregelden gang zouden hebben, maar hier staat tegen over de grootere zekerheid, welke alsdan de grondslag der berekeningen zal uitmaken.

Verskillende leden vermeenen dat, indien het hier bedoelde beschikbaar saldo bij betaling aangenomen wierd, later de uitkomsten der wezenlijk afgesloten rekeningen zullen moeten worden geconstateerd. Tevens blijven eenige leden er op aandringen, dat het uitvoerend en wetgevend gezag in de Indië niet moest vereenigd zijn, vermits zij aldus de vrijheid van personen en de veiligheid der goederen niet genoegzaam gewaarborgd keurden.

Wat aangaat het ontwerp nopens de staatsbegroting enz., heeft men geen bezwaar gevonden, gelijk de regering in hare antwoorden, om islands geldelijke belangen aan bestendige, jaarlijkse oeffening te onderwerpen; ja heeft men het met den geest der art. 128 en 199 der grondwet overeenkomstig geacht, dat de behandeling van 's rijks finantien ten minste eenmaal 's jaars zou plaats hebben. De ondervinding van de laatste jaren had bewezen, zeide men, dat zulks geene bezwaren opleverde. Sommige leden zouden, bij wijze van transactie, kunnen overgaan om eene tweejarige begroting van uitgaven aan te nemen, doch verreweg de grootste meerderheid verhaalde zich tegen het bestendige van de middelen. In deze afdeeling klaagde men er over, dat de regering aldus zeker niet vertrouwen had aan den dag gelegd, hetwelk de Kamer niet had verzuimd.

Oorspronkelijk deelde men in de meening van sommigen, om de dienst van een volgend jaar een jaar te voren, en wel in het voorjaar, vast te stellen, maar men aldaar betere gelegenheid heeft om de zaak rijpelijk te overwegen.

De afdeelingen van de Tweede Kamer der Staten-Generaal zijn eergisteren vergaderd geweest, om in overweging te nemen de nadere antwoorden der regering op de bedenkingen, welke in de afdeelingen der Eerste Kamer, ten aanzien der laatst ingediende zeven ontwerpen tot herziening der grondwet, nader gemaakt zijn. Men verwacht, dat in eene der eerste zittingen der kamer de centrale afdeeling verslag over de twaalf of dertien aanhangige ontwerpen, nopens de grondwet, zal uitbrengen.

Men verzekert, zullen de beraadslagingen over de ontwerpen tot wijziging der Grondwet in den loop der volgende week gehouden worden.

Men schrijft, dat bij een dezer dagen genomen koninklijk besluit eervol ontslag is verleend:

Aan den majoor *A. Z. P. Storm de Grave*, van de 4de afd. inf., uit zijne betrekking van adjudant van den luitenant-generaal *von Goedecke*; aan den kapitein *H. F. Busch*, van de 4de afd. inf., uit zijne betrekking van adjudant van den luit. gener. *Howen*; aan den kapitein *J. J. Diemont*, van de 5de afd. inf., uit zijne betrekking van adjudant van den generaal-majoor *Eperitz*; aan den kapitein *J. C. A. de Roo van Alderwereld*, van het algemeen depot van landm. n. 33, uit zijne betrekking van adjudant van den luitenant-generaal *Vermaesen*; aan den kapitein *J. H. J. Pissuisse* van de 1ste afd. inf., uit zijne betrekking van adjudant van den generaal-majoor *van Boecop*; aan den kapitein *H. A. Wijnen* van de 2de afd. inf., uit zijne betrekking van adjudant van den luitenant-generaal *de Favauge*; aan den kapitein *J. G. Tindal* van de 1ste afd. inf., als adjudant van den generaal-majoor *de Hardt*; aan den kapitein *M. Biemans* van de 5de afd. inf., als adjudant van den luitenant-generaal *George*; aan den 1sten luitenant *K. Battaerd* van de 8ste afd. inf., als adjudant van wijlen den luitenant-generaal baron *van Sydon*; aan den 1sten luitenant *C. van Emde* van de 9de afd. inf., als adjudant van den generaal der infanterie baron *Chassé*; aan den 1sten luitenant *J. M. Krüller* van de 10de afd. inf., als adjudant van den generaal-majoor *van der Horst*; en aan den 1sten luitenant *J. C. F. de Pries* van de 7de afd. inf., uit zijne betrekking van ordonnance-officier bij den staf der 3de divisie infanterie.

Aan den heer *Jan J. F. Wap*, leeraar der 2de klasse in de Nederduitsche taal en letterkunde aan de Koninklijke militaire akademie te Breda, tot dus verre op non-activiteit, is als zoodanig een eervol ontslag verleend.

Gisteren ochtend vroegtijdig is *Z. K. H. de Prins van Oranje* van 's Hage naar Tilburg vertrokken. Hoogstdezelve zal over acht dagen weder in de residentie zijn teruggekeerd.

Z. M. heeft aan de beurtschippers der stad Zwolle concessie verleend tot het daarstellen eener geregelde stoombootdienst tusschen Zwolle en Amsterdam.

Aan de *R. K.* gemeenten te Monnikendam, te Herpen en te Leur zijn respectievelijk rijks-subsidien toegestaan, zoo tot vergroting en herstel der kerkgebouwen als pastorijen.

Naar men verneemt, is te 's Hertogenbosch eene reederij opgericht voor de vaart op Oost-Indië, en zal eerstlangs te Dordrecht op de scheepstimmerwerf van den heer *van Limmen* voor rekening dier reederij de kiel worden gelegd van een fregatschip, hetwelk den naam zal dragen van *Stad 's Hertogenbosch*.

Men schrijft uit Groningen, onder dagteekening van den 19 dezer, het volgende:

De justitie heeft in den afgelopen nacht drie personen, waaronder zich *J. H. Bolt*, drukker en uitgever van den *Tolk der Vrijheid*, bevindt, in rechteis doen nemen, terwijl zij, naar men zegt, in het openbaar, in eene wafelkraam, verregaande uitdrukkingen bezigten tegen de Regering en het openbaar gezag. De heeren officier van justitie en commissaris waren in persoon bij de arrestatie tegenwoordig. Men hoopt, dat deze maatregel paal en perk zal stellen aan de lastdichtheid, die sedert kort bij sommigen alhier wordt opgemerkt, maar bij de goede ingezetenen geen weerklink vindt. De gearresteerden hebben in den loop van den dag scherpe verhooren voor den regter-commissaris ondergaan; verder bijzonderheden zijn nog niet bekend geworden.

Vrijdag is verlost in de herberg van *Hennertig*, buiten de Kamperpoort te Zwolle, met behulp van de wed. *Schobs*, vroedvrouw in Zwollespel, *Judith Levi van der Sluis*, oud 30 jaren, geboortig van de Wildervank, provincie Groningen, des middags ten 4 ure van een' zoon, een uur daarna van een' tweeden en ten 7 ure des avonds van eene dochter. Zij had in den vroegen morgen harer bevalling eene reis te voet van meer dan een uur afgelegd, hebbende twee kinderen bij haar, waarvan zij het jongste gedurende al dien tijd op den rug droeg; zij bevindt zich, in aanmerking harer behoeftige omstandigheden, wel.

180STE KONINKLIJKE NEDERLANDSCHE LOTERIJ.

VIJFDE KLASSE.

1ste Trekking: N°. 15910, een prijs van f 10,000; N°. 14497, f 1000.
2de — N°. 6836, 13622, 637, ieder een prijs van f 1000.
3de — N°. 2986, een prijs van f 1500, N°. 62, f 1000.
4de — N°. 10106, een premie van f 2500.

Ter AMSTERDAMSCHER BEURS van gisteren (22 Mei) waren genoteerd: Ned. 2 1/2 pCt. 53 1/4, drie achste, vijf zest.; dito 5 pCt. 100 1/2, zev. zest.; Kansbill. 24 1/4; Synd. 4 1/2 pCt. 92 1/4; dito 3 1/2 pCt. 76 1/2; Handelsm. 180 1/4, 1/8, 1/4; O. I. 5 pCt. 98 1/4, 1/8, 15/16; Rijn spoorw. 181 1/8; Ardoins 26 1/2, 5/16, drie achste; dito coup. 19; oude Russen 105 1/4, 1/8; Braz. 77 3/4; Mexico 32; Colomb. 18 5/16.

** GETROUWD:

AMSTERDAM, 20. Mei 1840.
H. RIECK,
EN
P. MARKIES,
van Oudenbosch.

Eenige Kennisgeving.

** Voor de menigvuldige bewijzen van deelneming, betoond bij het afsterven van onzen waarden Zoon *CORNELIS BOON*, betuigen wij onzen opregten dank.

J. BOON,
ROTTERDAM,
23. Mei 1840.
J. BOON,
Geb. *WEERAAT.*

** *A. KROON*, Timmerman te *Puttershoek*, bij *Dordrecht*, vraagt voor eenen geruimen tijd, ten spoedigste, 3 à 4 *HUISTIMMERLIEDEN*.

** De *HOOFD-AGENT* der *NEDERLANDSCHE ALGEMEENE VERZEKERINGS-MAATSCHAPPIJ* in het Gde Kanton van het 3de Arrondissement in de Provincie Noord-Brabant, *Hennert* bij deze de Grondgeenaren en Landbouwen, dat men zich ten zijnen Kantore te *Breda* of bij deszelfs HH. Agenten ten *Platte Land* kan veroogen, ten einde Verzekering op de *Versaaten*, als: Vlas tegen 3 1/2; Oliezaad tegen 3; Boekweit tegen 2 1/2; Spelt tegen 1 1/2; Haver tegen 2 1/2; Aardappelen tegen 3/4; Vruchtbomen met de Vruchten tegen 3 1/2; Weilandten tegen 3/4; Tarwe tegen 1 1/2; Rogge tegen 1 1/2; Zomergerst tegen 2; Wintergerst tegen 1 1/2; Koolzaad tegen 3 per Cent en alle verdere Oogst te bekomen.

De nuttige en noodzakelijke inrigting verdient des te meer opmerking, daar de verbeesting in het afgelopen jaar bijna algemeen en het vooruitzicht op eenen voordeeligen OOGST door den *HAGELSLAG* van den 18. Junij in een oogenblik vernield was; voegende bij tevens hierbij, dat bij onverhoopte Hagelschade op de verzekerde Veldgewassen, dezelve door twee deskundige Taxateurs geregeld wordt, waarvan eenen door de Maatschappij en een tweede door den Verzekerde benoemd wordt, en de schade door de Maatschappij niet voor den gedeelte, maar geheel zonder eenige korting wordt uitbetaald.

BERGEN-OP-ZOOM,
den 19den Mei 1840.

De Hoofd-Agent *van Noema*,
P. C. SWAAN.

UIT DE HAND TE KOOP.

HOEDENMAKERS-FABRIEK.

De Ondergeteekende door een tweede hawelijk tot eene andere **AFFAIRE** overgegaan zijnde, biedt bovengenoemde **FABRIEK**, die gedurende 14 jaren met goed succes gedreven is, en altijd een goed bestaan heeft opgeleverd, *uit de hand te koop aan. Brieven franco.*

Breda,
20. Mei 1840.

A. T. VAN STRALEN,
Hoeden-Fabrikant in de Korte
Brugstraat.

Mr. DE ROY, Notaris te Breda, zal, bij J. JONKERS, in het **Vlaamsch-Koffijhuis** aldaar, op Dingsdag den 26. Mei, 1840, des avonds ten 7 ure, **finaal toeschatten:**

Ten verzoeken van Mej. de Wed. M. HEYNINCKX, te Breda:

Een wel ingerigt en nieuw gebouwd **PAKHUIS** van drie Verdiepingen, staande en gelegen op de oostzijde van de Nieuwstraat, aldaar; gekw. B., n°. 220; kadaster sectie A., n°. 907, groot 95 Ellen. Dezelvig in gebruik te aanvaarden.

En ten verzoeken van de Wed. JON. BOSMANS, te Breda.

Eene **HUIZINGE**, genaamd de **Groene Wan**, met **STALING**, **BLEEK** en **ERVE**, **WEL-** en **REGENPOMP** en den vrijen **GANG** daaraan behorende, staande en gelegen binnen Breda, op de noordzijde van de Boschstraat, kadaster sectie B., n°. 219, groot 2 Roeden, 14 Ellen. In gebruik te aanvaarden met 1°. Junij, aanstaande.

Mr. DE ROY, Notaris te Breda, zal, op Woensdag den 27. Mei 1840, **voorniddags ten 9 ure**, even buiten de Waterpoort aldaar **publiek Verkoopen:** Ruim 250 **Kovelen HOUTWAREN**, bestaande in: **EIKENBALKEN**, **BIBBEN**, **SPARREN**, **LATTEN**, **PANNEN** en **VORSTEN**, **PALISSADEN** en **BOOMSTAMMEN**, en wat verder zal worden aangeboden. Op den dag der Verkoopning voor een ieder te zien.

BEKENDMAKING.

Mr. F. R. VAN NAERSEN, Notaris te Breda, zal binnen kort, (tijd en plaats nader te bepalen) **publiek Veilen en Verkoopen:**

Eenen onlangs geheel nieuw gebouwd **Steenen WIND-KOORN-MOLEN** en **ERF**, met alle de toebehoortens van dien, staande in Breda, onder's **Princenhage**, Kadaster Sectie N, n°. 55, ter grootte van 21 Roeden, 20 Ellen.

Zijnde inmiddels gemelden **MOLEN uit de Hand te Koop**, waaromtrent nadere inlichtingen te bekomen zijn, ten Kantore van bovengenoemden Notaris, te Breda, Wijk B, N°. 89.

180ste KONINKLIJKE NEDERLANDSCHE LOTERIJ.

De Wed. F. B. HOLLINGERUS PIJPER, alleen gekwalificeerde Kollectrice der Koninklijke Nederlandsche Loterij te Breda, heeft, ten Kantore van BROESE & COMP., verkrijgbaar gemaakt: **HEELE** en **GEDEELTEN** van **LOTTEN** en **Weg** en **Koop**, volgens onderstaande **Prijs-Coupons**.

Weg van de Trekking begint op Maandag 1. Junij 1840.
TE 'S HAGE.

HUUR.

1ste Week, 5de Kl.

Heel Lot f 18,00.
Half Lot - 9,00.
Vijfde Lot - 3,60.
Tienste Lot - 1,80.

KOOP.

Heel Lot f 79,00.
Half Lot - 35,50.
Vijfde Lot - 14,20.
Tienste Lot - 7,10.
Twint. Lot - 3,55.

HOLLANDSCH PENNING-MAGAZIJN

VOOR DE JEUGD,

VOOR HET JAAR 1840.

(Vroeger bij de firma S. DE VISSER EN ZOON, te 's Gravenhage.)

MEER DAN 200 AFBEELDINGEN EN 4 EXTRA, MET ZORG BEWERKTE, PLATEN.

Prijs per Jaargang, franco per Post f 4,80.

5 Jaargangen zien reeds het licht.

6de Jaargang met primo Januarij 1840 begonnen.

De Uitgave geschiedt bij de Boekhandelaars **JOH. NOLAN EN ZOON**, te Zalt-Bommel.

VOORWAARDEN VAN INTEKENING.

Het is voor de Redactie van het **Hollandsch Penning-Magazijn** een aangename plicht, bij de voortzetting van den 6den Jaargang hare dankbaarheid te kunnen betuigen voor de steeds toememende deelneming op dit Werk.

Daar de Reductie van dit Magazijn geheel dezelfde blijft, zoo zal de verandering van Uitgever geen invloed op dezen Jaargang uitoefenen.

Van dit Werk, dat op fraai velijn papier gedrukt wordt, en waarvan de prijs slechts f 4,80 bedraagt, alzoo uiterst billijk gesteld, verschijnt jaarlijks een boekdeel van 52 vellen druks, vermeerderd met 200 fraaie lithographische afbeeldingen, en nog 4 extra fraaie aparte platen bovendien.

Om de 14 dagen verschijnen er 2 vellen in het licht, welke aan de Intekenenaren vrachtfrij worden toegezonden.

Afzonderlijke nummers zijn tegen 10 Cts. verkrijgbaar en elke andere plaat à 30 Centen.

De vorige Jaargangen zullen, zoo lang de kleine voorraad stukt, à f 2,40 (in plaats van f 4,80) per Jaargang worden afgeleverd. De eerste Jaargang sedert lang geheel uitverkocht zijnde, kan deze niet meer geleverd worden, echter is en blijft ieder Jaargang geheel op zich zelf compleet. Om deze reden worden deze Jaargangen thans tot verminderde prijs aangeboden.

Bestellingen geschieden bij de Boekhandelaars **BROESE & COMP.**, te Breda.

PÂTE PECTORALE DE REGNAULD AÎNÉ

Pharmacies, Rue Caumartin, 45, à Paris.

Pour guérir les Rhumes et les Affections de poitrine.

AVIS. La véritable Pâte de Regnauld aîné, pharmacien, rue Caumartin, n° 45, ne se prépare qu'à PARIS, par **L. FRÈRE**, son élève et son successeur, et l'unique possesseur de la recette de ce pectoral.

Se garantir des contrefaçons
en s'assurant que chaque boîte est scellée d'une bande de papier vert dont voici le modèle:

Par Brevet d'Invention.
PÂTE DE REGNAULD AÎNÉ.
L. FRÈRE,
Elève et successeur de Regnauld aîné,
et seul propriétaire de cette Pâte.
PRIX EN FRANCE: 1 FR. 50 C. LA BOÎTE.

Paris, chez Mrs. G. L. VAN MENS et VAN DEN GOORBERGH, Pharmaciens.

LIBRAIRIE HOLLANDAISE ET FRANÇAISE DE BROESE & COMP., à BRÈDE.

POUR PARAÎTRE EN UN AN.
4 FORTS VOLUMES IN-8° SUR DEUX COLONNES, EN 6 LIVRAISONS: Prix 12 FR. 50 C.

DICTIONNAIRE

DES

DICTIONNAIRES DE MÉDECINE

FRANÇAIS ET ÉTRANGERS,

OU TRAITÉ COMPLET DE MÉDECINE ET DE CHIRURGIE PRATIQUES, contenant l'analyse des meilleurs articles qui ont paru jusqu'à ce jour dans les différents dictionnaires et les traités les plus importants. Ouvrage destiné à remplacer tous les Dictionnaires et Traités de Médecine et de Chirurgie, par une Société de Médecins, sous la direction du docteur FABRE, rédacteur en chef de la *Gazette des Hôpitaux* (Lancette Française).

Conditions de la Souscription.

L'ouvrage entier sera publié en quatre volumes grand in-8°, sur deux colonnes; imprimés sur beau papier blanc, en caractères fondus express.

La publication aura lieu en six livraisons de 150 pages environ chacune; paraissant régulièrement le 2e et le 15e de chaque mois, à partir du 30 avril prochain; de manière à ce que l'ouvrage soit terminé au plus tard en un an.

Le prix de chaque livraison est de 2 fl. 30 c.

On s'inscrit à Brède, chez **BROESE & COMP.** Libraires, et chez les principaux Libraires du Royaume.